USNESENÍ

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 30. března 2021 odvolání 1) obžalovaného [redacted], narozeného [redacted] 2) bratra obžalovaného [redacted], narozeného [redacted] 3) otce obžalovaného [redacted], narozeného [redacted] 4) paní [redacted] narozené [redacted], 5) pana [redacted], narozeného [redacted], 6) paní [redacted] narozené [redacted] 7) pana [redacted], narozeného [redacted], a 8) státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni, podaná proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. prosince 2020, č.j. 5T 12/2019-473, a rozhodl

takto:

I. Z podnětu odvolání podaných státní zástupkyní Krajského státního zastupitelství v Plzni, obžalovaným, bratrem obžalovaného [redacted], narozeného [redacted] a otcem obžalovaného [redacted], narozeného [redacted], se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. řádu **zrušuje** v celém rozsahu.

Podle § 259 odst. 1 tr. řádu **se věc vrací** soudu prvého stupně, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

II. Podle § 253 odst. 1 tr. řádu se odvolání podaná [redacted], narozenou [redacted], narozeným [redacted], [redacted] narozenou [redacted] a [redacted], narozeným [redacted], **zamítají**.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 18. prosince 2020, č.j. 5T 12/2019-473, byl obžalovaný [redacted] uznán vinným ad 1-6) pokračujícím zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí dle 199 odst. 1, odst. 2, písmeno d) trestního zákoníku, ad 2) v souběhu se zločinem vydírání dle § 175 odst. 1, odst. 2, písmeno e) trestního zákoníku. Podle § 175 odst. 2 trestního zákoníku mu byl za podmínek § 43 odst. 1 trestního zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání čtyř let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

2. Podle skutkových zjištění nalézacího soudu spočívala trestná činnost obžalovaného v tom, že v [redacted]

    1. v době od konce měsíce ledna roku 2018 do 9. 1. 2019 opakovaně nadával své družce, poškozené [redacted] nar. [redacted], bytem ul. [redacted], do mrdek, šlapek a dalších nadávek, dále jí vyhrožoval, že jí zbije, zabije či jinak ublíží,

    2. v přesně nezjištěný den na konci měsíce ledna roku 2018, poté, co si přečetl usnesení podle § 159a odst. 2 trestního řádu komisaře 2. [redacted], kterým bylo odloženo prověřování předchozího napadání a vyhrožování poškozené [redacted] této řekl, že pokud ho ještě jednou udá na policii, tak ji zabije,

    3. v přesně nezjištěný den v červnu roku 2018, v době, kdy již věděl, že je [redacted] ve 3. měsíci těhotenství, po předchozí slovní rozepři, kdy jí nadával, že je „šlapka“, jí napadl v pokoji několika fackami, potom jí řekl, aby šla změřit teplotu synovi [redacted], a když si k němu sedla na gauč, křičel na ní, že zase nemá plínky a následně k ní přiskočil a oběma rukama jí dal do obličeje přesně nezjištěný počet facek, pak jí chytil za vlasy a za

tyto jí odvedl do kuchyně, kde jí jednou rukou držel hlavu, kterou jí přimáčknul a mlátil ji pěstmi do obličeje a do zad po dobu 20 minut, poté šel k lince, vzal prkénko a chtěl jí ho hodit do hlavy, následně ze svého pokoje přišel jeho otec [redacted], nar. [redacted] který ho od poškozené [redacted] odtrhnul, obžalovaný šel opět k lince, vzal uvedené prkénko a opět ho chtěl hodit po [redacted] jeho otec [redacted] mu v tomto zabránil tím, že mu prkénko vytrhl z ruky, poté dal poškozené [redacted] facku a řekl jí, že si má dát mokrý hadr do mrazáku a poté na obličej, kdy jí při tom dal ještě jednu facku, následně ji půl hodiny dával povely sedni, lehni, vstaň, sedni, vstaň a že si má pořádně držet hadr na obličeji, čímž způsobil poškozené [redacted] zranění ve formě různých naraženin a podlitin, kdy [redacted] lékařské ošetření nevyhledala,

4. v přesně nezjištěný den 16. nebo 17. 12. 2018 v době kolem 22:00 hodin, v době, kdy byla poškozená [redacted] v 9. měsíci těhotenství, po předchozí slovní rozepři o špatně nataženém prostěradle, dal v pokoji poškozené [redacted] nezjištěný počet facek do obličeje, následně vzal postýlku a hodil ji po ní, tato ji nezasáhla, protože poškozená [redacted] uhnula,

5. v přesně nezjištěný den počátkem ledna 2019 v době, když hledala dupačky pro dceru, přiběhl z kuchyně za [redacted] do pokoje, v jedné ruce držel dceru [redacted] a v druhé dlouhý kuchyňský nůž, se kterým před sebou šermoval a řekl jí, že má být normální, jinak ji zabije, kdy u [redacted] vzbudil důvodnou obavu o její život a zdraví,

6. dne 8. 1. 2019 v době kolem 14:00 hodin, v době, kdy spal po noční směně a vzbudila ho svým pláčem dcera [redacted], začal v pokoji na poškozenou [redacted] křičet, ať ji utiší, jinak dceru vyhodí z okna, následně šel spát, a když v době kolem 16:00 hodin ho vzbudilo to, že poškozená křičela na syna [redacted], vstal z postele, začal poškozené [redacted] sprostě nadávat a poté vzal do ruky kovovou trubku z vysavače a touto ji uhodil jednou ranou přes záda do levé části zad, čímž jí způsobil na zádech poranění, které si vyžádalo lékařské ošetření, pohmoždění zad ve výši dolní hrudní páteře o délce 16 cm.

3. Naproti tomu byl obžalovaný podle § 226 písm. a) trestního řádu zproštěn té části obžaloby, v níž mu bylo kladeno za vinu, že zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí dle 199 odst. 1, odst. 2, písmeno d) trestního zákoníku měl spáchat i tím, že v přesně nezjištěný den na začátku měsíce února roku 2018 v rámci slovní rozepři donutil poškozenou [redacted], aby si v pokoji klekla na podlahu u okna, v této pozici měla zůstat cca 30 minut, po celou dobu byl rozčílený a nadával jí, potom jí nařídil, aby si stoupla a poté, co si poškozená [redacted] stoupla, jí dal rukou facku do obličeje a ona se následně udeřila hlavou o blízkou zeď, čímž jí způsobil zranění projevující se bolestivostí hlavy v okolí místa naražení na zeď v trvání tří dnů, bez nutnosti vyhledat lékařské ošetření.

4. Shora citovaný rozsudek byl napaden několika **odvoláními.**

5. V **neprospěch** obžalovaného podala včasné odvolání státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Plzni, a to do výroků o vině, o trestu odnětí svobody a o způsobu výkonu trestu odnětí svobody a do výroku, jímž byl podle § 226 písm. a) trestního řádu obžalovaný zproštěn obžaloby pro skutek v žalobním návrhu popsaný pod bodem 3).

6. Kromě samotného obžalovaného, podali v jeho **prospěch** odvolání i jeho bratr, otec a dále paní [redacted] pan [redacted], paní [redacted] a pan [redacted]. Jejich odvolání byla zaměřena, ať již výslovně nebo podle jejich obsahu, do všech výroků odsuzující části napadeného rozhodnutí, tj. do výroku o vyslovené vině a uloženém trestu.

7. Odvolací soud se předně zaměřil na otázku, zda byla všechna takto podaná odvolání podaná včas oprávněnými osobami, neboť podle ustanovení § 253 odst. 1 tr. řádu odvolací soud zamítne mj. to odvolání, které bylo podáno opožděně nebo osobou neoprávněnou.

8. Okruh osob oprávněných napadnout rozsudek odvoláním vymezují ustanovení § 246 a § 247 trestního řádu. Ustanovení § 247 odst. 2 tr. řádu pak mimo stran řízení definuje další osoby se samostatným odvolacím právem, které mohou napadnout rozsudek ve prospěch obžalovaného. Ze strany svéprávného obžalovaného se v taxativním výčtu jedná o jeho příbuzné v pokolení přímém, jeho sourozence, osvojitele, osvojence, manžela, partnera (ve smyslu registrovaného partnerství) a druha. Těmto osobám pak končí osmidenní lhůta k podání odvolání počínající nejpozdějším doručením opisu rozsudku adresátům ve smyslu ustanovení § 248 odst. 2 tr. řádu týmž dnem jako obžalovanému. Poškozený může podle § 246 odst. 1 písm. d) tr řádu odvoláním rozsudek napadnout za předpokladu, že uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, a to pouze pro nesprávnost výroku o jím uplatněném nároku.

9. Z výše uvedeného je nepochybné, že otec a bratr obžalovaného patří mezi osoby oprávněné k podání odvolání v jeho prospěch, přičemž jejich odvolání byla podána včas v zákonné lhůtě, v níž podal také včas své odvolání sám obžalovaný.

10. V této lhůtě pak byla podána i odvolání paní [redacted] a pana [redacted].

11. Pokud jde o podání [redacted] která má v tomto trestním řízení zároveň procesní postavení osoby poškozené, bylo z jeho obsahu zřejmé, že se neodvolává z tohoto titulu, ostatně k tomu nebyly naplněny shora citované předpoklady podle § 246 odst. 1 písm. d) tr. řádu. Tak, jak již bylo uvedeno výše, i ona podala odvolání ve prospěch obžalovaného. Vzhledem k tomu, že k němu není v přímém příbuzenském poměru, bylo třeba přezkoumat, zda se nejedná o manželku, partnerku nebo družku obžalovaného. V úvahu přitom přicházela pouze poslední možnost, i ta však byla faktickým vztahem k obžalovanému vyloučena. [redacted] ve svém vlastním podání označuje obžalovaného za expřítele a otce svých dětí. Okolnost, že je obžalovaný otcem jejích dětí, je však z hlediska oprávnění podat v jeho prospěch odvolání bez významu tak, jak na tento vztah ustanovení § 247 odst. 2 tr. řádu nedopadá. Trvající družský poměr vylučuje samo označení obžalovaného expřítelem v textu podaného odvolání, ostatně již v hlavním líčení tato slyšená svědkyně uvedla, že k němu už v družském poměru není.

12. Vzhledem k výše uvedenému není ani osobou oprávněnou k podání odvolání a odvolacímu soudu nezbylo, než je zamítnout ve smyslu citovaného ustanovení § 253 odst. 1 tr. řádu.

13. Stejně pak postupoval i ohledně odvolání synovce obžalovaného [redacted], jeho sestřenice [redacted] a jejího manžela [redacted], jejichž vzdálenější poměr k osobě obžalovaného ustanovení o oprávněných osobách § 247 odst. 2 tr. řádu nezahrnuje, přitom měl na zřeteli i fakt, že podání [redacted] a [redacted] bylo navíc učiněno po lhůtě vyplývající z také již zmíněného ustanovení § 248 odst. 2 tr. řádu. Ta skončila 15. 2. 2021 oproti datu 22. 2. 2021, kdy byla jejich podání svěřena poštovní přepravě.

14. Dále tedy odvolací soud přezkoumával napadený rozsudek a jemu předcházející řízení toliko z podnětu odvolání státní zástupkyně, obžalovaného, jeho otce a bratra.

15. Obžalovaný své odvolání podrobně a obsáhle zdůvodnil sám i prostřednictvím své obhájkyně.

16. Takto předně namítl nesprávnost a neúplnost skutkových zjištění s tím, že při provádění a hodnocení důkazů došlo k porušení ustanovení § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu a bylo rozhodnuto v rozporu se základní zásadou trestního práva „in dubio pro reo“, neboť existují důvodné pochybnosti o jeho vině.

17. Za klíčovou pro určení právní kvalifikace skutku, pokud mu vina bude bez pochybností prokázána, označil dobu, po kterou se měl dopouštět trestného jednání. Tady namítl, že k tomu

poškozená v přípravném řízení zcela neurčitě uvedla, že od doby, kdy jí byla doručena výpověď z řízení zahájeného v listopadu roku 2017, jí začal obžalovaný znovu nadávat a mlátit. Spontánně ve výpovědi ze dne 10. 1. 2019 na tuto část navázala přesným popisem děje, který se měl odehrát v červnu roku 2018 a popsala i další způsoby napadení, které jsou uvedeny v bodě 3-6 napadeného rozsudku. Téhož dne také vypověděla, že od června do 17. 12. 2018 byl relativně klid. Vytkl tedy, že svědkyně toto období nepopisuje jako celek systematického a nepřetržitého ubližování a vyjádřil své přesvědčení, že nebylo prokázáno, že po téměř celý rok 2018 až do začátku roku 2019 svou družku týral, jak uzavřel bez náležitých skutkových zjištění krajský soud. Ta stran doby, po kterou se měl jednání dopouštět, označil za neúplná a nejasná.

18. Zásadně pak zpochybnil závěry nalézacího soudu o věrohodnosti poškozené s tím, že nekorespondují s jejím jednáním po podání trestního oznámení, kdy setrvávala dobrovolně v partnerském vztahu s obžalovaným, plánovala svatbu, trávila dovolenou mimo bydliště a opakovaně působila na orgány činné v trestním řízení za účelem zastavení věci. Tyto okolnosti nebyly při zpracování znaleckého posudku znalcům z oboru psychologie a psychiatrie známy, neboť vyšly najevo až v průběhu hlavního líčení, a v tomto směru je podle jeho názoru třeba považovat znalecké zkoumání za neúplné a nepřesvědčivé. K tomu poukazoval i na to, že v době, kdy byl omezen na osobní svobodě a tedy zcela vyloučen ze styku s ní, poškozená dokonce v jeho prospěch podala odvolání, v němž uvedla, že ne všechny uváděné skutečnosti jsou pravdou.

19. Dále vytkl napadenému rozsudku převzetí popisu zvlášť hrubého násilného jednání pod bodem 3 napadeného rozsudku oproti jeho vlastnímu odůvodnění, v němž se uvádí, že vnímání intenzity tohoto závadného jednání mohlo být u poškozené zkresleno, přičemž svou argumentací dal v podstatě za pravdu obhajobě obžalovaného. Hodnocení skutkových zjištění tak k tomuto jednání označil za nepřesvědčivé a v podstatě nesrozumitelné.

20. Dále namítl, že výpověď poškozené byla vyvrácena svědeckými výpověďmi [redacted], [redacted], [redacted], kterým soud prvního stupně neuvěřil v podstatě pouze z důvodu blízkého vztahu k obžalovanému. To odmítl s tím, že bez konkrétně zjištěných skutečností nelze jejich výpovědi považovat za nevěrohodné, navíc poukázal na to, že byli slyšeni v řízení před soudem v době, kdy byl omezen na osobní svobodě.

21. K jednání ad 2) a jeho právní kvalifikaci ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) tr. zákoníku vytkl návodnost dotazu v přípravném řízení namítanou jeho obhájkyní s tím, že u hlavního líčení se k tomuto jednání poškozená ani nevyjádřila. Spontánně a určitě tedy nevypověděla, že ji obžalovaný násilím nebo pohrůžkou násilí nutil, aby se zdržela určitého jednání.

22. Dále rekapituloval svoji popěrnou obhajobu, v níž připouštěl určité neshody mezi ním a poškozenou, ale nikoli té intenzity.

23. To velmi obsáhle rozvedl obžalovaný ve svém vlastním podání, že si na něj poškozená obvinění vymyslela a pro soud byl pro svoji minulost již předem vinný, přičemž nebylo přihlíženo k jím předkládaným a navrhovaným důkazům, které by vyvrátily tvrzení poškozené, tak jak velmi podrobně odůvodnil návrhy na jejich provedení obsažené v podstatných bodech i v podání jeho obhájkyně. Rozvedl, za jakých okolností se s poškozenou stýkal i v průběhu řízení, kdy chtěla vzít celou věc zpět, nicméně se obávala postihu za křivé obvinění. Celou věc má za vykonstruovanou a na něj nahranou, poukazoval k tomu i na výpověď svého otce, který byl v hlavním líčení slyšen z iniciativy státního zastupitelství, tuto podrobně rozebral s tím, že byl i popleten způsobem, jakým byl u soudu vyslýchán. Pravdivě v jeho prospěch vypovídali i svědci [redacted] a bratr [redacted]. Zpochybnil svědectví [redacted] podle něj mohla být situace nafilmovaná ze strany poškozené, která se snažila tuto svědkyni ovlivnit. Dále popsal, jak se poškozená vyhýbala kontaktu se znalci, kterým neřekla pravdu, aby ji nenechali zavřít, nepravdivě jim podala již i rodinnou anamnézu. Rozebral, v čem měla uvádět lež i ve své výpovědi, přičemž namítl, že

byl poškozen nalézacím soudem i vynětím části vět z původní obžaloby. Podotkl také, že v protokolacích z hlavního líčení není obsaženo vše, hlavně jsou tak některá slova a jména pozměněna.

24. Z formulace bodu jedna ve vztahu k ostatním výrokům o vině dovodil, že je protizákonně souzen dvakrát za tu samou věc. K jednání ad 2) kromě námitek rozvedených již v podání své obhájkyně uvedl, že poškozená ani v této věci svědkem být nemohla, k čemuž se zaštiťoval návrhem státní zástupkyně. K dalším bodům rozebíral popisy skutku v podané obžalobě a v napadeném rozsudku s výpověďmi poškozené, v nichž namítá rozpory s tím, že ji nalézací soud podporoval. Setrval na svém popěrném stanovisku, které i obsáhle rekapituloval a uváděl, že musel bojovat i s projevy anémie poškozené, jež může mít vliv i na její duševní zdraví.

25. K tomu podle jeho názoru nebyly provedeny všechny potřebné důkazy tak, jak poukazoval na uplatněné důkazní návrhy a důvody, které uvedl nalézací soud k jejich zamítnutí. Provedení označených důkazů je podle něj nezbytné pro úplné a správné skutkové zjištění věci právě za situace, kdy soud neuvěřil svědkům z okruhu nejbližší rodiny obžalovaného.

26. Nesouhlas s výrokem o uloženém trestu vychází především z nesouhlasu obžalovaného s výrokem o vině, ovšem i za předpokladu, že by odvolací soud považoval skutková zjištění soudu prvního stupně za správná a úplná, označil obžalovaný prostřednictvím své obhájkyně uložený trest za nepřiměřeně přísný.

27. K tomu namítl především časový odstup od konstatovaného odsouzení s tím, že se po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody snažil zařadit do řádného společenského života, nalezl odpovídající zaměstnání. Namítl, že nalézací soud tak měl přihlédnout k jeho osobním poměrům, a to především nutnosti zajistit odpovídající péči o nezletilé děti s tím, že uložený trest nerespektuje ani jeho účel.

28. Závěrem navrhl, aby odvolací soud doplnil dokazování o výslech svědkyň [redacted], [redacted] a svědka [redacted], dále doloženými fotografiemi poškozené a následně zrušil napadený rozsudek a zprostil obžalovaného obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu, popř. věc podle § 259 odst. 1 trestního řádu vrátil Krajskému soudu v Plzni.

29. Otec i bratr obžalovaného ve svých odvoláních potvrdili pravdivost svých výpovědí a vyjádřili přesvědčení o nevině obžalovaného.

30. Státní zástupkyně úvodem svého odvolání podaného, jak již bylo uvedeno, v neprospěch obžalovaného zhodnotila provedené řízení za odpovídající pravidlům spravedlivého procesu, v němž krajský soud provedl všechny důkazy k řádnému zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Skutková zjištění soudu mají podle ní zřejmou obsahovou návaznost na provedené důkazy a soud jasně uvedl, které skutečnosti má za prokázané a co ho k těmto závěrům vedlo, z jakých důvodů má výpověď poškozené za věrohodnou oproti tvrzením obžalovaného a výpovědím svědků z řad jeho rodinných příslušníků. Konstatovala, že se soud v konečném důsledku v procesu hodnocení důkazů nedopustil žádného vybočení z mezí volného hodnocení důkazů.

31. Rozvedla, jak je ve stávající praxi soudů vykládán znak týrání s tím, že v celistvém, na dílčí skutky nedělitelném souhrnu zdánlivě samostatných jednání pachatele, trvajícím nikoli po nepatrně krátkou dobu, tkví jádro věci. Právě v tom spatřuje pochybení nalézacího soudu, který jednání obžalovaného vymezil jako jednotlivé dílčí útoky pokračujícího trestného činu, o kterých je možné v trestním řízení samostatně rozhodovat**.** Týrání přitom představuje vyvolání a udržování stavu vnímaného poškozeným jako v zásadě setrvalý stav negativních pocitů, vnitřní nepohody a obav, byť tento stav může být vyvolán dílčími konkrétními jednáními obžalovaného udržujícími či prodlužujícími tento setrvalý stav, a to až do okamžiku jeho ukončení**.**

32. K otázce povahy trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 trestního

zákoníku poukázala na usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 27. 12. 2014, sp.zn. 15 Tdo 887/2014 (uveřejněného pod č. 17/2015 Sb. rozh. tr.), který dospěl k závěru, že nejde o trestný čin pokračující, nýbrž trvající, jenž se posuzuje jako čin jediný.

33. Rozvedla, že soud správně dovodil, že jednáním obžalovaného byly naplněny všechny zákonné znaky trestného činu týrání osoby ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. Jediné pochybení, které soudu vytkla, podle odvolatelky spočívá v tom, že správně zjištěný skutkový stav posoudil jako pokračující trestný čin, ač správně měl být skutkový stav posouzen jako trestný čin trvající, kde nelze rozhodovat samostatně o jednotlivých útocích, které spadají do doby jeho trvání. Podstatu této argumentace pak shrnula tak, že nalézací soud svým odsuzujícím výrokem pod body 1. až 6. vytvořil překážku věci rozhodnuté ve vztahu ke zbývající části skutku popsaného v obžalobě pod bodem 3) žalobního návrhu.

34. Dále vyjádřila, že pokud jde o jednání posouzené jako trestný čin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) trestního zákoníku, tak proti tomuto závěru soudu nelze mít žádné námitky.

35. Takto učinila návrh, aby odvolací soud rozhodl o zrušení napadeného rozsudku ve všech jeho výrocích a podle § 259 odst. 3 trestního řádu znovu rozhodl tak, že se obžalovaný jednáním popsaným pod body 1. až 6. uznává vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí dle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, pod bodem 2. zločinem vydírání dle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. e) trestního zákoníku a odsuzuje se podle § 175 odst. 2 trestního zákoníku a § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let se zařazením do věznice s ostrahou podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.

36. **Vrchní soud v Praze** shledal, že odůvodnění těch odvolání, jež byla podána včas oprávněnými osobami, splňují zákonné náležitosti.

37. Poté přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad a shledal tato podaná odvolání důvodnými, neboť zjistil, že napadený rozsudek krajského soudu trpí vadami zakládající kasační důvody předpokládané ustanovením § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. řádu.

38. Vrchní soud v Praze přesto konstatuje, že soud prvního stupně vynaložil nemalé úsilí směřující k tomu, aby zákonným způsobem spolehlivě zjistil skutkový stav, o kterém by reálně neexistovaly důvodné pochybnosti.

39. Úvodem je také třeba konstatovat, že řízení v této trestní věci není zatíženo žádnou zásadní procesní vadou, která by se projevila ve zkrácení práva obžalovaného na jeho obhajobu či v procesně vadném postupu při provádění důkazů v té míře, že by se jednalo o podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, nemohl tedy odvolání obžalovaného vyhovět i v tomto směru. V postupu nalézacího soudu nezjistil jakoukoli jednostrannost, tendenčnost nebo účelovost, jež mu byly odvoláním obžalovaného vyčítány. Na výtky uplatněné k protokolaci hlavního líčení v rámci řízení o odvolání ani adekvátně v podstatě reagovat nemohl. Kromě toho, že postup při opravě protokolu upravuje ustanovení § 57 tr. řádu, je předně třeba poukázat na absolutní nekonkrétnost obžalovaným uplatněných výtek. Obžalovaný také není dvakrát souzen za tu samou věc, neboť vymezení žalovaného trestného činu jako trvajícího (i s poukazem na to, co bude uvedeno ještě k odvolání státní zástupkyně níže) odpovídá tomu, jak bylo jako celek vymezeno období, v němž se mělo jednání obžalovaného vůči poškozené vyznačovat vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti, a v jeho rámci pak dílčí jednotlivé akty jeho jednání. Formulační změny napadeného rozsudku oproti podané obžalobě pak také rozhodně nevybočují z mezí zásady obžalovací.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

40. V dané důkazní situaci, kdy rozhodnutí o vině spočívá především ve vyhodnocení výpovědi poškozené, která je jediným skutečně přímým důkazem svědčícím proti němu, však musel přisvědčit té části odvolací argumentace cílící na změny v jejím postoji.

41. Ačkoliv je bylo možno zaznamenat již před jejím výslechem v hlavním líčení (jak na to poukazuje i bod č. 14 odůvodnění rozsudku), vysvětlení, které k nim podala, již nelze vztáhnout k těm, které následovaly. Obsah svojí výpovědi měla přitom oproti dopisu zmiňovanému v závěru tohoto bodu odůvodnění poškozená zpochybnit podle úředního záznamu ze dne 15. 12. 2000 tak, jak je obsahem č. l. 454, tedy ještě před vyhlášením napadeného rozhodnutí, aniž to bylo v jeho odůvodnění jakkoli reflektováno.

42. Otázku věrohodnosti poškozené přitom označil za zásadní pro rozhodnutí o vině či nevině obžalovaného již nalézací soud a v tomto směru je s ním nepochybně třeba souhlasit. Ač tedy z výše uvedených důvodů odvolací soud zamítl odvolání poškozené, nemohl zcela pominout obsah podání, v němž se současně uvádí, že skutek nebyl zcela pravdivý tak, jak na tento její současný postoj poukazuje i obžalovaný v rámci svého odvolání.

43. Za této situace se jeví nezbytným další osobní slyšení poškozené v hlavním líčení k jejím tak odlišným stanoviskům.

44. Bude přitom nepochybně namístě, aby si nalézací soud v dostatečném předstihu předtím vyřešil i otázku jejího právního zastoupení, a to v návaznosti na její předchozí žádost o ustanovení zmocněnce.

45. Stanovisko z č. l. 252 k ní rozhodně nevyznívá jednoznačně, navíc je třeba poukázat na obsah té části výpovědi poškozené, ve které v hlavním líčení popisovala, v jaké situaci se tehdy nacházela, přičemž okolnosti, za nichž neposkytovala součinnost zmocněnkyni původně zvolené a nevyhověla tak dalším výzvám soudu spojeným s její původní žádostí, zapadají do období, k němuž je šetřena další trestná činnost, které se měl obžalovaný na poškozené dopouštět. K tomu je však zcela namístě i poukaz na ustanovení § 51a odst. 2 tr. řádu podle kterého poškozený, který je zvlášť zranitelnou obětí podle zákona o obětech trestných činů, má právo na bezplatnou právní pomoc zmocněncem, aniž by musel osvědčovat nedostatek finančních prostředků k úhradě nákladů vzniklých mu přibráním zmocněnce.

46. Bude v každém případě na soudu prvního stupně, aby při maximálním šetření osobnosti poškozené jejím šetrným ale současně velmi podrobným bezprostředním výslechem získal skutečně bezpečný podklad pro svůj vlastní dostatečně odůvodněný závěr, která z jejích tvrzení označí za věrohodná. Je nepochybné, že kromě samotného slovního vyjádření přímý výslech poskytuje i četné další informace, jako jsou emoční doprovod a neverbální projevy. I proto soud svědkyni vyslechne nejlépe přímo za přítomnosti zpracovatelů znaleckého posudku. Nakolik takové jednání koresponduje s osobou poškozené a je typickým profilem oběti-týrané ženy bude totiž otázkou především pro znalce z oboru psychologie a psychiatrie, kteří by k tomu měli zaujmout své odborné stanovisko. Konkrétní věrohodnost jednotlivých tvrzení však bude soud prvního stupně samozřejmě hodnotit v kontextu i takového důkazu samostatně, aniž by toliko přebíral úvahy jakýchkoli znalců. Aktuální tvrzení poškozené přitom bude porovnávat i s obsahem dalších důkazů.

47. Již to bylo základním důvodem pro to, aby nalézací soud trestní věc obžalovaného v potřebném rozsahu znovu projednal a o ní rozhodl, proto mu ji odvolací soud vrátil, aby v ní učinil rozhodnutí nové s tím, že shora konkretizovanou neúplnost v provádění důkazů bude muset nalézací soud v dalším řízení odstranit a zvážit, zda na základě takto doplněného dokazování vyvstala potřeba případného provedení důkazů dalších, včetně těch, jichž se domáhala obhajoba obžalovaného. Veškeré provedené důkazy pak bude třeba znovu hodnotit i z hlediska námitek uplatněných obhajobou, a činit skutkové závěry a tyto zdůvodnit, samozřejmě, že s dostatečnou oporou v provedených důkazech.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

48. Již nyní je však do určité míry možno přisvědčit těm výtkám, které byly spojeny s popisem skutku ad 3) výroku napadeného rozsudku oproti úvahám, které zejména možnost použití pěstí relativizují tak, jak byly obsahem bodu 18 jeho odůvodnění.

49. Teprve na podkladě uceleného a doplněného dokazování a jeho řádného zhodnocení při plném respektu k zásadě in dubio pro reo bude možno ve věci objektivně, zákonně a spravedlivě rozhodnout, ať již o vině či nevině obžalovaného.

50. A ačkoli až po úplném vyřešení otázek skutkových bude namístě zabývat se odpovídajícím právním posouzením, již nyní bylo třeba plně přisvědčit argumentaci z odvolání státní zástupkyně, jež se váže k povaze trestného činu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 tr. zákoníku. Ten má charakter trestného činu trvajícího, jak lze pro stručnost na naprosto správné odůvodnění jejího odvolání plně odkázat, a to včetně důsledků stran jednotlivých ataků, jež nepředstavují dílčí skutky, o nichž by bylo možno rozhodovat samostatně.

51. Předčasnou ve stávající fázi řízení shledává odvolací soud i otázku případně ukládaného trestu, kterou se bude nalézací soud zabývat až poté, co důsledně a plně zákonně vyřeší otázku viny obžalovaného.

52. Ze všech shora uvedených důvodů Vrchní soud v Praze z podnětu odvolání státní zástupkyně, obžalovaného i jeho otce a bratra napadený rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v ustanovení § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. řádu zrušil.

53. Nemohl přitom akceptovat návrh apelačního procesního postupu, neboť za daných okolností nebylo možno vycházet ze skutkového stavu, který by byl v napadeném rozsudku správně a úplně zjištěn. S ohledem na to, že odvolací soud shledal podstatu svého rozhodnutí v samotném stěžejním dokazování, vydal zrušující usnesení podle § 263 odst. 1 písm. b) tr. řádu **v neveřejném zasedání**, neboť z charakteru konkrétních zrušujících důvodů bylo zřejmé, že je nebude možné v rámci odvolacího řízení odstranit ve veřejném zasedání bez nahrazování činnosti nalézacího soudu a krajně nežádoucího zasahování do jeho výsadních práv a činností. Stranám je také třeba zachovat právo a možnost případně brojit proti novému rozhodnutí ve věci řádným opravným prostředkem.

54. K tomu odvolací soud připomíná, že jakkoliv v dalším řízení nebude nalézací soud zcela vázán zákazem reformace in peius podle § 264 odst. 2 tr. řádu, neboť napadený rozsudek byl zrušen též z podnětu odvolání státní zástupkyně podaného v neprospěch obžalovaného, je třeba mít bedlivě na paměti vymezení jí uplatněného opravného prostředku.

55. Vrchní soud k tomu ale zdůrazňuje, že důsledně respektuje zásadu presumpce neviny, shora uvedené úvahy tak uvádí pouze v rámci své přezkumné povinnosti, aniž by jakkoliv presumoval, jaké bude budoucí meritorní rozhodnutí nalézacího soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

Dle § 8b odst. 2 tr. řádu nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném

obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stižené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).
Dle § 8b odst. 3 tr. řádu zveřejnění obrazových snímků, obrazových a zvukových záznamů nebo jiných informací o průběhu hlavního líčení (veřejného zasedání), které by umožnily zjištění totožnosti poškozeného uvedeného v odstavci 2, je zakázáno.
Dle § 8b odst. 4 tr. řádu pravomocný rozsudek nesmí být zveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích s uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a bydliště poškozeného uvedeného v odstavci 2.

Praha 30. března 2021

JUDr. Ivo Skoupý, v. r.
předseda senátu

Mgr. Vanda Činková, v. r.
vypracovala